

เจ้าพระยาพระคลัง (หน) ตั้งใจให้เป็นนิทานคำกลอนที่แสดงโวหารกีอ่าย่างเต็มที่ สมบัติออมวินทร์ จึงเพียบพร้อมไปด้วยราส โวหาร และแห่งงามของร้อยกรองอันสูงส่ง นับเป็นผล งานที่ยืนยันความเป็นอัจฉริยภาพเชิงกีฬาของผู้ประพันธ์อย่างแท้จริง

ป้างองค์อัมเรศร์อดีศรา

ผ่านสมบัติในสุทัณ្ហนคร
เอาสูงพื้นหมื่นแสนพระเมรุมาศ^๑
กวางยาห่มนீโขน์คณนา^๒
สีทิศมีมหาทวารेत^๓
ประศร้ายหมายยอดสำคัญพัน^๔
เจดชั้นวิชยันตปราสาท^๕
สูงพันโยชน์งามทีทีไกล์ไกล^๖
ตั้งเปื้องพระกรพระบรมพรหมเมร์^๗
ระยับคันแก้วกันกระหนกกรอง^๘
ทีเชิงปรังค์ในระหว่างจังหวัดนั้น^๙
บังทรงปัญญาธุบันอาชา^{๑๐}
งามคณานางชูสุหร่ายสรง^{๑๑}
สลับไฟทูร์ยองค์วิชาธาร^{๑๒}
หนึ่งแควไม่กำพฤกษ์ทีนีกิพ^{๑๓}
มีทรัยทองรองรับกับพื้นดิน^{๑๔}
กำแพงแก้วล้วนแก้วทั้งเจ็ดชั้น^{๑๕}
เมื่อลับดีลับดีสำเนียงใบ^{๑๖}
หนึ่งโรงเทวสภាដันเนื่องกิจ^{๑๗}
สูงห้าร้อยโยชน์สุด布拉ลี^{๑๘}
ฉลุบันก้านเกี้ยวเลี้ยวลด^{๑๙}
ช่อฟ้าชวนฟ้าให้ชมอง^{๒๐}
บุษปาราถ้านฝาผนังเพชร^{๒๑}
ข้าไบเบงสีวิเชียรเคียง^{๒๒}
จะนำเจียระไนไฟทูร์แท่ง^{๒๓}
บังอวจพิงอิงพาดพนักรอง^{๒๔}
ชานชาลาหน้าหลังพระลานมาศ^{๒๕}
อ่อนละไมไยกิพโภมิน^{๒๖}
มีลมหนึ่งขอบหวานประมวลพัด^{๒๗}
เป็นสิงหาราชพาดแผ่นผอยองกาย^{๒๘}

สถา瓦ไปด้วยทิพควรรยา^๑
เป็นอาสน์ทองรองดาวดึงสา^๒
ประดับประการแก้วแกมกัน^๓
ระหว่างเขตหมื่นโยชน์ระยะคัน^๔
มีสารส่วนทุกหลั่นทว่าไร^๕
สีมุขมาศดาดแก้วจำรัสไช^๖
มีธงชัยเฉลิมยอดพิมานทอง^๗
กวักประเวศเทวัญบัญชาสนอง^๘
ประลองแสงล้าแสงพระสุริยา^๙
รูปเทวัญถือทิพบุปผา^{๑๐}
เอามุกด้าเป็นสร้อยวัลยกร^{๑๑}
รูปองค์แก้วประพงประภัสสร^{๑๒}
ทรงอาภรณ์ล้วนสีมณีนิล^{๑๓}
จะนับแสนแทนสิบกีกีนภวิล^{๑๔}
ประพรเมสินธ์เสาวรสจุ่งใจ^{๑๕}
ตาลสุวรรณรุ่นรุ่นเรืองไสว^{๑๖}
เฉลิมโสดหาทัยดังดนตรี^{๑๗}
ครพิศพื้นแก้วทั้งเจ็ดสี^{๑๘}
ท่วงทีเทิงห้องกิมมพร^{๑๙}
ช้อยชดศรีรสีห์ไกรสร^{๒๐}
แก้วthonท่อนช้อนล้ำยองเรียง^{๒๑}
มุเม็ดเก็จกันเชิงเฉลียง^{๒๒}
ยลเยี่ยงหยาดสายสุรานอง^{๒๓}
ดวงเดงสุริยาว่ายังหมอง^{๒๔}
เงยหองขันดแท่นมณีนิล^{๒๕}
ศิลลากาดแลคัวงเล่ห์ทางสินธ์^{๒๖}
มลกินมีได้สุมอยู่รุ่มราย^{๒๗}
ระบัดดวงปทุมามากรองถวาย^{๒๘}
คชาส่ายງำสำเริงเริง

บังร้อยรุ่มโภสุ่มเป็นสิงห์ขันด
งามบุปผาอาชาประลองเชิง
มะลิสารีพิกุลแก้ว
บังพัดดวงมณฑามกรายกรอง
ยังมีลมหนึ่งรับເօນบุปผา
ເօສິນຫຼຸສີ້ນມລົກໃຄລ

หนึ่งเจดีย์พระจุพามณีສົດ
ສູງຮ່ອຍໂຍໜ້ນໂຫດື່ງປະກາຍພຣາຍ
ເຫື່ອເບື້ອງຂາວເບື້ອງນັພຣາທິ່ນທ່າດ
ແກນສມເຈົ້າປະສຣເພື່ອຊື່ນທຣ
ປະຕິບູ້ບັນພຣະມ໌ທ່າຈຸພາວັດນ
ກັບສຸຮາສຸຮເທັນນາຣີ
ປະດັບດ້ວຍຮາຈວັດນັດຕະກັວ
ຮະບາຍທ້ອຍພລອຍນີລສຸວະນພຣະນ
ດັ່ງນັດຕະເວັດພຣາມ໌ຄຣົກໄລ້ຫັງສ
ຢຶງດວງຈັນທິ່ນພັນແສງສມ້ຍາມ
ຄຣັນຄໍ້ວນຖື່ງວັນຄຣບອຸບສະ
ນູ້ຈາເຄື່ອງເສາວສສຸຄນຫຣ
ບັງເຣີງວິ່ນໜື່ນໜົມປະນມ໌ທັກ
ປະນອມຈົນເຄຣີໄຕຮວາຮ
ມີພຣະຍາໄມ້ປາກີກຫາດີ
ສູງຮ່ອຍໂຍໜ້ນຍົງໄນ້ໃນຫີນວັນຕ
ກລິນບຸປາຝຶ່ງຝຶ່ງໄປຮ້ອຍໂຍໜ້ນ
ທ່າວສະຕານພິມານເທວນິກ
ເພື່ອອົງຄວາສວັນທິ່ນເທວຣາຊ
ປະຍູຮ່າງສຸຮເທັນເຍວາມລົບ
ນັຜຖຸກົມພລອາສັນຕິລາທິພ
ກວັງສອງໜົມໂຍໜ້ນເຈົງງວາ

ດູເອີ້ວອັດຫັດເທົາຈະໂລດເຄືີງ
ທີ່ລະເລີງເລື້ວໄລ່ສໍາພອງຄະນອງ
ເປັນຄ່ອງແຕວມຸກື້ກີ່ເຫື້ອງຍ່ອງ
ບັນຕັ້ງທອງຫອມພຸ່ງຈຽງໃຈ
ທີ່ໂຮຍສພັດມາໄປເນີນໄສລ
ມາພຣມໃນຮັກຍາສີລາລາຍ ພ
ອັນໄພຈິຕຣີດ້ວຍຖົກທີ່ສຸເຮັນທິ່ກວຍ
ຍິ່ງແສງສາຍອສຸນີໃນອັມພຣ
ທຮງວິລາສີໄປດ້ວຍສີປະກຳສສວ
ສຄາວໄວໃນຫ້ອງພຣະເຈີ່ຍ
ເປັນທີ່ແສນໂສມນສແໜ່ງໂກສີ່ຍ
ດັ່ງຈະຊື້ຄົວໂມກົງໃຫ້ເກວ່ຽນ
ພຣາຍແພຣວ່າລາຍທຮງບຣຈົງສຣາຕີ
ເຈັດຫັນເຮົຍວັດສັນທັດງາມ
ເມື່ອກັນທຮງພຸກຫາກເຫັກສະນາມ
ອ່ວ່າມທອງແກມແກ້ວລົງກຣົນ
ກຳຫັດພຣ້ອມດ້ວຍສຸຮາສຸຮາງຄໍສມຣ
ໜ້າວຕອກແກ້ວແກມໜ້ອນສຸມາລົບ
ກຣະທໍາທັກໜີໃຫວ້ງບຣານສຄານ
ແລ້ວສີລາຍັງສຄານພິມານຈັນທິ່ນ ພ
ປະຈຳເຫັນເມຣຸມາຄມໄຫ້ຄວາຮຍ
ທຮງສຸຄັນທີ່ພຣສ່າຈາຍຈຣ
ອັບເອຣສສາໄຣ້ເກສຣ
ເບີກບັງຫຼຸກພິຄົງມເມື່ອຍາມບານ
ປະເວສນ້ອາສນ້ອມໄມ້ມັນຄທລສຄານ
ສໍາຮາງມົມຍໍ່ໝ່ອມນີ້ແກກ
ກຳຫັດຕືືບຫ້າໂຍໜ້ນໄດຍໜາ
ເປັນມາບັນລັງກົງແກ້ວອຳໄພ

ယາທກທມື່ນໄຍ້ນແດງກໍາ
 ເຈິ່ງສວັດສີໂສມນັສແກ່ທັນນຍ
 ອັນກາຍນອກພະນະກຳທັນສີທີ່
 ແຕ່ນາມນັນກວນໂບກາຮັນ
 ຮະເບີນສະກຳທັນສີວົງທີ່
 ມີໂກສຸມປະກຸມຫຼັນສັບກັນ
 ກວັງຍາວວ້ອຍໄຍ້ນີ້ຈຸ່ວັສ
 ແມ່ນຈີດຄົວລົງຈະລົງໄປສຽງຫາຮ
 ມີຂະໜານນາວເປັນຄູ່ງ
 ພຣະກິນ່ານັ້ນບຸ້ນກັບລັງກົງທຽງ
 ກາມຮະຫງາງທຽງພູມຮຽກ
 ທຽງໜຶ່ງນຸ່ງສີດ້ານພິມານປຽງຄ
 ໜຶ່ງເວົ້າຊີ້ຈາກພາຍທອງທ່ອງ
 ຜວນສຳເນົາຢັງຄວາມເສີ່ງໂອດພັນ
 ໃນອຸຖານນັນກວນທີ່ປະພາສ
 ມະຫາໄມ້ກິພຣສຂາຍຈາ
 ຮກຝ້າຮັງທຸ່ງຫວຸນຫອມ
 ເສາວຣສສັງຮສສຸມາລົງ
 ອຸຖານມີກິ່ງໄມ້ສູງຮະຫງ
 ຖຸ່ຫລາບກາຫລົງເລີຍຍາງທຣາຍ
 ພຸດຈິບພວງຈາບພິມເສັນສັນ
 ແຄົວຍເຄີດຜົ່ນໂມກມັນ
 ຄວາພົມຈີຕົລດາວັນສັນຕານ
 ຂ້ອງນາງຂ້າງໜ້າວະລືລາ
 ຍມໂດຍແຍ້ມດໍອກອອກສລອນ
 ສາຍຫຼຸດສົ່ງເສາວຣສໄກລ
 ອັນປຽງສກວນເຊື່ງທຽງຜລ
 ພລວງຫວັພລັບຫວານມ່ວງມັນ

ດັ່ງນໍາປັກມາຮອນສຸກໄສ
 ທຸ່ມຖຸທີ່ໄປດ້ວຍຮສສຸມາລື່ງ
 ຍ່ອມໂສກິ່ນສະກະສວນເກະມຄຣ
 ເປັນພື້ນທີ່ສະນາສຸກແຫ່ງເທວຍ
 ເໜີອນຈະຫຍົບເສາວຣສໃຫ້ທຽງສຽງ
 ທັນເຊັ່ນສັດວາຈົງກລບານ
 ໄທ່ໂສມນັສໃນທ່າສິນຫຼຸສະນານ
 ກົບນັດລຸ່ມຸ່ງຝຶ່ງມາຍັງອງຄ
 ລອຍຫຼຸກິ່ງແກ້ວ້ອນຮະຫງ
 ອາລັກຕົດວິໄມສຸງຮົງຄົນນາງ
 ຂ້ອຍຈຸດຂ່ອຫ້ຍກະຮນກຫາງ
 ໄວ້ວ່າງທ່ວງທີ່ລະອຍ່າງກັນ
 ນາງປະຈຳລໍາຮ້ອງເພັນສຽງ
 ເກະນັກສັນຕິດວິໄມເຫວັນໃກ່
 ຮຸກ່າຕິຮົມຮິນເກະນັກສລອນ
 ແກ້ວ້ອນເກດແໜມພກາກາຍູຈົນ
 ປະວິຍົງຄົນເປົ້າຍົງພຍອມກລົນຫອມຫວານ
 ຄຸນພານເລື່ອນພວງລົງຮ່ວງຮາຍ
 ຈັນທົນແດງເຕື່ອດົງບັດ້ອນລາຍ
 ກຸ່ມອກແກມຫວາຍສັບກັນ
 ຈຳປາຈວງປັນນມສຽງ
 ກຳລຳພອກລຳພັນຄນາ
 ມະລີພັນເລື້ອຍພານພຸກ່າ
 ມລຸລືລອຍຝ້າດອກສະພວັງໄພຣ
 ອັນຫຼັນອ່ອນຂ້ອຍຍອດໄສວ
 ກຳລັຍໄມ້ເກລື້ອນໜູ່ເຫົວ້າລົງ
 ປຽງປັນປົງປານດັ່ງຮຽງສຽງ
 ເກດຈັນທົນຈຳກັດໄຟເພື່ອງ

ແລຍອສໍາໄຢເຮີງຂັດ
ສວຍສວໄສວສີເຮືອເຮົວ

ຂວິດສະຫະວັດສັດໄປເຫຼືອງ
ຫຼິດນີ້ອ່ອງຊັ້ນເນີນກັກສີ ၁

ພຣະອິນທຣີຕາມນາງສຸຈາດາ

ປິ່ນບູນທຣາຊອດີຄຣ
ກັບສາມອອກົ້າເຄຣເກວີ
ສຸຈົວຕາສຸນນທາວີໄລລັກໜົນ
ສຸງຮົງຄົນນາງູ້ນີ້ເປັນບາທບົຈາ
ພຣະລດອງຄົລັງເໜີນອັບລັງກົງຮັດນ
ພລາງພຶກໂນມວັນຊຣສຸພາພາລ
ຄຳນີ້ນີ້ສຸຈາດາຍຸພາພັກຕົວ
ນີ້ຈາເອີ້ນເໝືອນພີ່ເມີນສະເທັ້ນຄຣອງ
ຈຶ່ງສ່ອງດວງເນດຣກີພລງຫຍົນເຫດ
ຈະສຳຮາຍູ້ຍັງພິມານໄພຖຽ່ງ
ໄວ້ປາກນີ້ຄວາມພີ່ຈະພາສມາ
ຈະໄວ້ຍົກປາກກູ້ໃຫ້ພຣັມກັນ
ຄຣັນເສຣັຈຄວິລປິນກພອມເຮົກ
ພຣະທາງວິຫາວຸດແລ້ວຈາສີ
ບັດອອກຄົສາຮັບຜູ້ຫຼາຍູ້ຖານ
ກີແຈ້ງໃນຖົທຍົກພວ້ອໜາ
ມහາເວັຊຍັນຕໍ່ຮາຊຣດ
ທກໜີ່ນເສັ້ນສຸດທ້າຍຮັງເງື່ອມອອນ
ນິຮົມິຕເປັນສິນຫພັກ
ງາມດັ່ງດວງເທັກສຸວິຍັນ
ບັລັງກົງແກ້ວແລກຄັນເສວຕັດຕຣ
ເຄຣົອງສູງຈູງຈົດໃຫ້ພຶກທຽງ
ຝາຍອອກຄົນເນວສີກາສູຮ
ຕັ້ງພິມານສັກນຮາຊຣານີ

ຂຈຣເກີຍຮຕິເກຣີນຟ້າຖຸກຣາສີ
ມີພຣະນາມເນື່ອງນັບສຸຫຮຣມາ
ເຈົ້າຍູ້ພັກຕົວໃນເຫວານາ
ຕັ້ງດາຣາໃນໜີ່ນຈັກວາລ
ເກໝນສະວັສົດີດ້ວຍບໍາຮຸງນຳເຮອສຖານ
ຫຼຶ່ງໂດຍເສັ້ນຈຳມາສຳຮາຍູ້ພິມານທອງ
ເຄຍ່ວມຮັກຖາມຮ້າງດັ່ງໜ້າງໜ້ອງ
ໄໝນນັ້ນອ່ອງເຈົ້າມາໄດ້ວ້າດູຮ
ເຫັນປະເວສອງຢູ່ໃນກພອສູຮ
ຖາຈະພູນສະວັສົດີໃນວິໄຊຍັນຕ
ເດີມອັມພຣມາພິມານແມນສວຣົກ
ເປັນຈອນຈຣໂລງເທັນນາງ
ໄມ້ສ້າງຄົວົກເຮົມເຫັນ
ຍັງມາຫານີ້ສູຮາ ၁
ກຳຫານດີດຳດຳເນີນເຫວານາ
ຈຶ່ງແຕ່ງຮັກຕາມເສັ້ດີຈຈາ
ອລັງກຕດ້ວຍແກ້ວປະກັສສຣ
ເທວບຸຕຣຍົ່ສຕຣກຳຫານດພັນ
ຈັກຮຸມເລືອນເຫີນດັ່ງກັງໜັນ
ເນື່ອພຸ່ງແສງສັດພັນໄປອ້ສດງ
ກຳຫານດຍາວໂຍໜົນທີ່ດຳກາມຮະໜ
ກີຂັບລົງຍັງພິກພອສູຮ ၁
ສມບູຮ່ ຜົດ້ວຍສມບັດຕິດັ່ງໂກສີ່ຍ
ໃນໜ່ວ່າງຕັງກູງໄດ້ພຣະເມຽນຊຣ

ประดับด้วยเสนางค์สุรังค์นาฎ
 ไม่ประสงค์ที่จะทรงสูญพาร
 ให้ประชุมมารหมู่สูรภพ
 เสต็จนำพระธิดาฯ ใจ
 ฝ่ายองค์ว่าวินทร์ผู้ทรงจักร
 จึงอ่านเวทบังเนตรจำแลงกาย
 ยุราตรเข้าในอาสน์ประชุมพร้อม
 พินิจพิศโฉมราชเทวี
 ส่วนแนวเสถียรราช
 อ้าแม่มีพักตร์อันสุนทร
 อสูรได้ที่จะครองประคงสม
 จงรวมพวงทองทิพมาลา
 บัดองค์สุชาดาไว้เลลักษณ์
 ความอายฤาจะวายแก่สุรี
 จำจิตเกรงฤทธิ์พระปิตรราช
 ชัยชาญนัยนาฏพาพาล
 เห็นโฉมเทพสุรพุตตาสูร
 สลัดพวงเสาวรสุคนธ
 โฉมสุรังค์อสุรีอันมีศักดิ์
 องค์ธิดามิได้คิดօาลัยใจ
 กระสันแส้นเสน่หาพุฒายักษ
 กีชร้องเสียงพร้อมทูลพระปิตรุส
 ปันบุรินทร์ทรงราชนี้เรื่องฤทธิ์
 แสดงกายให้ประจักษ์แก่กุณภัณฑ์
 ยุ้มนางทางเทวสิงหนาท
 ภูเรื่องฤทธิ์อิศเรศในเทว
 หัวง่าจะพาดวงสาวาท
 แล้วผุดแผลงแก่วงจักรด้วยฤทธิ์

หัวมีราชธิดาดวงสมร
 กีควรณ์ที่จะครองพระวงศ์ไป
 ในเมฆาปีพชยนต์พินิจฉัย
 ให้นั่งในอาสน์แก้วอันพระนราฯ
 ประเวศยังกรุงยักษ์กีสมหมาย
 กีกล้ายเป็นพุฒาอสุรี
 นั่งปงมองค์อยู่ด้วยวงศ์ยักษ์
 พลางระวังมารที่จะราษฎรอนฯ
 ถนนมหาทพธิดาดวงสมร
 จงผ่อนจิตคิดคำของบิดา
 เป็นคุณชูชื่นเสน่หา
 ที่หัดณาให้ประจักษ์อสุรีฯ
 เพี้ยมพักตร์คิดทำหัวยักษ์
 มรร្តที่จะประกอบให้ขอบการ
 เยื้องวิลาสจากอาสน์พิมานสถาน
 ที่ประชุมมารหมู่พลากร
 ให้พุนสวัสดิ์โสมนัสฤทธิ์สมร
 ไปสัมกรอสุราชหัสนัยน์
 เหล่ายักษ์ที่ประชุมกีสงสัย
 เสน่ห์ในอสราทิพาพงศ์
 "ปรักกากพาสูญประยูรหงส์
 ให้เชิญองค์นางคืนพิมานจันทน์ฯ
 ปากสิตในสองชั้นสวารค์
 ผันพักตร์เข้าประคงพนิดา
 ร้องประกาศเหวยมารยักษ์
 ผ่านมหาสุทัสนานี
 นิรากจากอสูรภพแห่งยักษ์
 จารลีขึ้นยังทิพมหารา"

เนวาสิกาสูรฤทธิรัตน์
 ในท่ามกลางแสนยาตรา
 ดังไฟฟ้าผ่าดวงมาในช
 แล้วแผ่นหน้าไส้ไปอนราณ
 เหลียวสั่งหมุนารันชาญฤทธิ
 ไม่ต่อรับจับเป็นไปนานี
 เสนารับรถจนารถ
 เห็นได้ที่ไฟรี้แต่เดียวภายใน
 พระจอมมิงมungกุฎิพเทเวศ
 กรขวารทรงจักรอันศักดิ
 สมประสัสดิ์ดังองค์สุเรนทร์คิด
 ประคงโฉมสุชาดาวิลลวัณย
 วางองค์ลงเหนือบลลังก์รัตน์
 เจ้าดวงสมรแม่อย่าอวารณ์ใจ
 สุชาดาน้อมองค์ลงทูลสนอง
 คืนไปกรุงอสุรีให้มีลาย
 พอเหลือบเห็นอสุราเข้ามาชิด
 ให้รับเร่งรถแก้วสุรากันต์
 สารถีให้ที่สินธพชัก
 สนั่นเสียงเท้าเทวอาชา
 ส่วนสุบรรณโปรดกบักชิน
 ก้องสะเทือนเลื่อนลั่นถึงสิมพลี
 ต่างตระหนอกกใจไม่มีวัญ
 กระหยับทางกางปึกกระเพื่อง
 พระตรัสรามสารถีที่ขับรถ
 น้อมกิวาวทุกษบากยุคล
 ลูกสุบรรณตกใจรีเชยันต์
 ประหรันพรันเสียงรถและพาชี

เห็นองค์วัวรินทร์พاسمร
 ให้อวารณ์ร้อนเร่าซึ่งอัปประمام
 อสูรโกรธคือเพลิงเตกิงมลาญ
 กำลังหาญจะให้ทันซึ่งไฟรี
 เร่งประชิดติดตามท้าวโกสีย
 แม้นตอบตีโยธิจึงเอตาย
 ประกาศหมู่อสูรทั้งหลาย
 ก็รีบหมายไล่ซึ่งซึ่งกัลยาฯ
 หัดซ้ายอุ่มอัครเรศเสน่ห่า
 เหาะมาพบรถวิชัยันต์
 เทวฤทธิ์ปรีดิ์เบรมเกษมสันต์
 ใจรัลป์ขึ้นราชรถชัย
 พระกล่าวอวรรณโภภาปรารษัย
 อันภัยมารมให้ระคายกาย
 ไม่ปองจิตคิดจงจำนำงหมาย
 จะสู้วายซีพได้บกมาย
 ปากสีตซึ่งเทวบวรหาร
 ผยองผ่านสิมพลีสกุณ
 จักรกงกำก้องพระเวหา
 เริงร่าลำพองด้วยฤทธิ
 ได้ยินกรอกแห่งโกสีย
 ตั้งอสุนผาพื้นพิมานกอง
 สร้อยเครียรชูชันเสียวสยอง
 กีบรรสาเสียงร้องขึ้นทุกตน
 สำเนียงได้ปรากฏในกลางหน
 ว่ามาไกล์ไฟชยันต์สิมพลี
 กงสนั่นลั่นก้องถึงปักชี
 สกุณจึงร้องด้วยกล้าวภัยฯ

ฝ่ายองค์วัชรินทร์เทวราก
 ให้อาวาณร่ร้อนในฤทธิ์
 เห็นอนไม่มีอัลัยแก่บักชิน
 ไม่สูญเสียทางธรรมอันศักดิ์
 จึงสังให้กลับราชรถทรง
 ประทับไว้ในวิถีกิษัมพ
 ฝ่ายเนวาสีกาสุราราช
 สะบัดใบหน้ามายังโยธี
 แล้วประทวนพรัตน์ในฤทธิ์คิด
 ดึงเทวัญพันหมื่นจักรวาล
 ให้สดตระทดตระหายองค์
 ไม่อ่ารอต่อเทวศักดิ
 วัชรินทรราชฤทธิ์คงค์
 แสงยงค์เชือคเรศไม่ต่อตี
 สังให้เดินโยราวิชัยรถ
 สารพิรับเทวโองการ

ได้เสวนารามาดุลีก์หม่นไหเม
 จะรีบไปให้พันธุสุรา
 แม้นม้ายด้วยไฟรินยักษชา
 จะตั้งเมตตาไว้ให้ถาวร
 ดุรค์รู้บรรหารด้วยชาญสมร
 เฉลิมอนด่อพาลไฟรีฯ
 ผุดเห็นชงรถทรงหัวโภสีร
 หมายว่าหนี้ถ้าจะพันธึมีอมาร
 ด้วยบุญฤทธิ์อัมราศักดิหาญ
 มาตั้งราญูรองทัพอสุรา
 เห็นใจจะท่าบทลงในเวหาฯ
 เลิกแสนยากรกลับไปฐานีฯ
 เห็นองค์เนวาสีกาสุรยักษี
 ยกโยธีหนึ่กัลป์ไปเมืองมาร
 บกจารคืนไฟชยนต์สถาน
 กีขับผ่านสิมพลีพิมานไป

พระอินทร์คืนนคร

ดำเนินโดยอาภาควิถี
 พระซึชวนสุชาดาญาจิ
 แปดหมื่นสี่พันโยชน์ลีกกว้าง
 กำหนดเขาสัตตภัณฑ์ชโลหะ
 ใส่สะอดามาตรแม้มมยุรหงส์
 จนกระทั้งทรายแก้วอันแพรวพราว
 ผู้พระยาภาสุกกรีลงสรงเล่น
 ฉวัตเซวียนเวียนพ่นบังหวานพอง
 จึงเบือนพักตร์เปปิศลากเรศ
 ดังคงคานทำมุจลินท์
 หนองคลื่นสูงแต่พื้นสมุทร

ตามราศีจักรวาลห่วงไศล
 ให้ชุมน้ำในสีทันดร
 อุญห่วงมหาสิงขร
 ชงอันสูงกว้างลีกกะกึงกัน
 จจะวางแนวทางลงไม่หวานหัน
 เจ็ดชั้นล้อมรอบพระเมรุทอง
 โอลเด้นฝ่าหลังชลาล่อง
 ละองน้ำตั้งสายสุหร่ายริน
 นอกเขตเขาอัลกรรณกระแสงสินธุ
 สิงมลทินมีได้ปนระคนพาน
 หกสิบโยชน์โดยสุดประมาณสถาน

ชุมมหาแม่นาเจ็ดประการ
 เหล่ามหริมิงค์โรหা
 ติมิงค์ซิงติมิงเชยชล
 ญาพันโยชน์เย็นดังเนินนา
 ไม่เข้ายื่องเพลงพลิกกระดิกกาย
 พลงชวนชุมอัศกรณวิเชียรรัตน์
 วารีพุ่งพุ่งลงสากร
 วินนตางามกลมประสมครี
 มีรุ้งเว้งแท่นทองที่ต้องลม
 เมินพิศทรงเหมือนกงรถ
 กระลอกกรุงพุ่งพระยถึงเมฆา
 ในสุทัศน์ควรหัสนาส้าน
 ชงอนเสื่อมง้าแหว่งดังแกลังทำ
 นั่นเชิงชั้นการวิกบวรพด
 เป็นหุบเหวตรวยตรงลงโตรกเตริน
 สิบรินอสินธรวัตน์
 เมื่อน้อมยอดรองบทพิชิตมา
 ศรีนีลวนแก้วมณีโฉด
 สูงเสมอปรางค์จันทน์ทึนกร
 ชาติฐานในบูรพทิศ
 บริวารลั่วนเทพคนธรรพ
 เกาสุวรรณอันทรงมหเคร
 แสนเกงามสมบัติสวัสดี
 นั่นองค์วิรุพปักษ์เทเวศ
 เป็นปืนมงกุฎแห่งนาค
 วิรุพหกเป็นไฟญูในกุมภัณฑ์
 ประจำทิศทั้กษิณยุคุนธ

บังว่ายแหงกແທກຫາรในรังวน
 มินคลาไสคู่อยู่สับสน
 อาบนท์ลอยเดี่ยวทางขันวางกาย
 กลองตาดูคงพระศรีษะยาย
 ก็ถอยหลังยังสายชลธรา
 ดึงวงนัตรประเทศสิงห์
 หมู่ทวยเทพนิกรมาเซยชม
 ด้วยไฟรีแก้วลายระบายถม
 เดือนอารมณ์ให้เกزمในไสยา
 จอมบรรพดเลิศลั่วนมณีผา
 เลี้ยวลาหกทิพยันพรอยพรำ
 แก้วประพาลย์อมแห่งดูแดงข้า
 มีคุหาน้ำทุกแนวเนิน
 ว้ากำหนดชั้นการเวกเหิน
 สร่างเพลินไปด้วยแก้วสุร堪ดํา
 แจ่มจำรัสไปสีมุกดากหาร
 ประสาณดียงคู่ชุนบุนธร
 จึงแหลงแสงรุ่งใจจันประภัสสร
 เดินอัมพรไปทั้งสองเทวัญ
 ไฟจิตราไปตัวยิ่งรังสรรค
 งามมหศรรยาและนานี
 สยิตที่อุดรรำ
 เป็นจาร์โลงโมลือสุรา
 อยู่ประเทศไทยจิมทิศา
 ทรงศักดิ์สูงมีราญร้อน
 พิมานเมศเจ็ดชั้นประภัสสร
 ดำรงทิพนครถະกลกันฯ

พ่องชัมชวนยวนเข้าเส่นท่า
แล้วรีบเร่งถาวรไว้ลัวรรณ
ประทับรถเข้าเคียงกับเกย์มาศ
โดยเสด็จวารบทราลี

ลดองค์ลงແນບกนิษฐา
เจ้าพวงทิพเสาวรสสุคนธร
สุดแสนอาครุพุณเทวะ^๑
เมื่อสามองค์นงลักษณ์พาพาล
ไม่เห็นดวงพักตร์มิ่งสมรภูมิตร
แต่เครื่องรองปองโฉมวิไลวรรณ
เชิญร่วมสุขເວตัณต์สมบัติพ
เป็นจอมจารโลงເທັນໄຮ

บัดองค์อัปสรสมรนาฎ
คุณพระล้ำดินฟ้าและสاق
หากว่าน้องมิได้แจ้งในใจทิพ
จะเชือขานคำหวานพระพรณนา
แม้นรักจริงญาจะทึ้งให้ทันเทวะ
นิจชัมสมบัติในราনี
พอສบคล้องก์ได้น้องมารองนาท
ยังไม่ควรรับเทวໂອງการ

เจ้าดวงสมรอดิศรอัค雷ค
อย่านึกແහນงแคลงคำให้ช้าใจ
เมื่อเริ่มพราກจากไปเป็นบักชิน
ประพุตติເພດโดยพระณสกุณา
พี่เอรักหักยศสุราฤทธิ
แล้วอ้มนาฎบักชามาໃພชยนต์
แต่หากน้องข้องขัดไม่อยู่ได
เพราະເວຮหลังกำຈัจจึงพลัดกัน

หวังให้ดวงวนิดาเกณ์มีสันติ
กับบรรลุยังสุทัสนานานี่
จึงจุงกรเยาวราชมเหศี
เข้าสู่ที่แท่นแก้วองกรณ์ฯ
พระเจ้ากล่าวจาปะโลมสมร
แต่เรียมจราจากน้องกัมนนาน
 เพราะทุเรศแรมรัสตีสมาน
ได้สำราญในพิมานวิชัยันต์
ปั้มชีวิตพี่จะม้ายด้วยโศกศัลย์
เพิงได้ขวัญเนตรมาเมี้ยงชาานี
อันลอยลิบເຄิຈักรราศี
มีให้สายสวางพื่อนาทรฯ
บังคมทูลเทวรากมเหศร
ซึ่งอาวารณ์ด้วยทรงพระเมตตา
ซึ่งเลือกหยินเอ่าແຕ່ข้อเสนอໜ້າ
แต่ชาวพ้าท่านที่เคยภักดี
ไปเนาในนคeresแห่งยักษ์เชี
จึงลีลาศไปประพาสถึงเมืองมาร
ดังโศกแسنพิคาวสพระบรรหาร
อันประทานที่ปืนสนมใน
แม่บรััญเนตรผู้ยอดพิสมัย
ว่าเรียมไม่อาลัยพนิดา
อยู่ระหว่างวารินที่เนินผา
แสงหามมัตสยาในสายชล
ไปตามติดแจ้งความที่เหนงฉงน
ให้ชุมสระโภมลลดาเวลย
กัวอนให้พากคืนวนานาสัมฤทธิ์
จะผูกพันคិយดណ៌គីនជាមួយ

แสนเสน่หาน้องถึงเพียงนี้
 พลางสัมผัสให้ปราภูชีรัสใจ
 สุชาดาป้องปดสัตกร
 เสือนองค์ลงจากอาสน์ที่นิกร
 นิลเนตรต่อนิลเนตรนาฏ
 ไปทอແທงแสร้งรัชนีกร
 เลี่ยงพักตร์เบี่ยงบงชรัตน์
 เจ้างามอนุพเรศสุมาลัย
 นิจจาเอียกระไรเลยไม่คิดบ้าง
 จะเมินมัวหวานเห็นสะเทินใจ
 มาเติดมาเมิงสมรみてร
 เฉวียนกรอุ้มแก้วกัลยา
 โฉมมองค์องค์เทพอัปสร
 ให้ปราภูชีรัสตระ
 พระเป็นใหญ่ในสองชั้นฟ้า
 ดึงดอกไม้รังพื้นพนาวัน
 เจริญศรีสวัสดีดวงสมร
 อายาหม่องข้องคือระคายองค์
 พลางจุ่มพิตพักตร์อัครเรศ
 กระแ晦ม่แวนนวลทิพนาภี
 กระลดสอดเลี้ยวเกี้ยวกระหวัด
 ดึงแท่งแก้วอันทำเป็นลำယอง
 วาหากเทวนบุตรเมื่อคิมหันต์
 พายุพัดกลั่ดเมฆที่มัววน
 นันท์ใบกขาวรานีสีส้าน
 ส่วนพระยาคชเรศเทวินทร์
 หนึ่งดอกดาวพวงพุ่มผกามา..
 กีคลีคลายขยะกลีบเรณูร่อง

คิดดูถี่ดิว่าจะดีหรือหาไม่
 แล้วคว้าไขวในเชิงกิริมายา
 คุมค้อนผลักทิพหัตถा
 ชายตาต่อตาสุเรนทร
 ดังพระมหาสตรแผลงเข้ากระหน่ำคร
 สะท้อนถึงห้องถ้ำสุรakanต์
 รัชรินทรพร้อมสนองสาร
 ใจอนราภูรสรักพึ่กกลได
 ให้เจ็บจากพระกรรังไปถึงไหน
 เคืองพี่ไใช่ที่พนิดา
 จะครองไม่ตรีจิตกนิษฐา
 นายังแท่นรัตนอันรู้จី
 ประจงกรเปลือยกรห้าวโกสีย
 แสร้งว่าที่แบบเยื่องรำพัน
 ซึ่งพามาให้ครองนิให้บรรย
 ฤทธิ์ทันแมณาที่เคยทรงฯ
 งอนคำน้ำเพชรสุหร่ายสรง
 พี่จงรักภามาซักให้ช้าที่
 เสพสมรรมย์ศเกษมครี
 ดวงฤทธิ์ดัดฤทธิ์ประลองคนอง
 สะพัดแอบแบบชิดสนใจสอง
 สะดึงหลังแท่นทองที่ไฟชยนต์
 กีอัดอันดึงจะปลายซึ่งสายฝน
 มิให้หล่นล้นฟ้าลงมาดิน
 บันดาลแรงแห้งทางระหว่างสินธุ
 กระหายวารีดินพิมานทอง
 ครั้นอาการมีดคลั่งชอย่อมมอง
 ละอองสร้อยเสาวรสรำເພຍພານ

แล้วเชยดวงพวงทิพสังวาส
 ค่ายชื่นเริงเชิงเล่ห์ระเริงล้าน
 พระลีมชมอุทยานสนานสินธ์
 สุเรนทร์ลีมอกมุขวิชาชันต์
 ครั้นวันว่างทางเทวสัมผัส
 น้องไกลองค์ปิตุเรศอสุรี
 แม่นพระจากไฟชนน์วิมลมาศ
 จำเรณสวัสดิ์โสมนัสภาร
 เจ้ามล้ำอับสรสมรみて
 งประสิทธิ์ดังจิตเจตนา
 แล้วปลูกปลื้มอรามณ์ให้ชุมช้ำ
 ส่องสมานสำราญทิพฤทธิ์
 ฝ่ายเน瓦สีกาสูรવาช
 สติบั้งบลลังก์วัตน์ชัชวาล
 แค้นอยดังจะวยชีวิตม้าย
 กำจัดพราจากเทวานี
 เจ้าดวงเนตรของบิตุเรศเอี้ย
 อสุรินสุริยวงศ์พระองค์ใจ
 สงวนไว้จะบำรุงเป็นสูงภาค
 แม่เจริญสวัสดิ์ออยู่ในรัตนพิมาน
 อสูรเอ่ยอุปยศในครั้งนี้
 ถึงจะคืนบุตรก็มีลาย
 ครั้นระงับดับอาดูรสวาก
 เฉลิงบลลังก์อาสน์อ่าไฟ
 หมู่เสนางค์ต่างเฝ้าประจำองค์
 พอแคมปอยคลีสร้อยสุมาลาย

ปรามาสมณฑาทองสองสมาน
 เป็นสุขสุดสำราญในเทวัญ
 โฉมยุพินลีมสิงเกษมลันต์
 นางลีมพงศ์กุมภันต์แลธนาฯ
 นางเย้มรัจนาทูลท้าวโกสีย
 ด้วยภักดีโดยบาทดินทร
 ขอสักาดโดยเส็จจอดิศ
 ด้วยพรปิณเทราชบัญชาฯ
 สมดังคิดเรียมแสนเสน่ห่า
 กนิษฐานอย่าร้อนอาวรณ์ใจ
 พระรือร่าเรื่องรสพิสมัย
 ออยู่ในปรางค์แก้วเจ็ดประการฯ
 ลีลาครีบเนครบวรสณา*

ให้ดาลเด้อดฤทธิ์แก่ไฟรี
 ด้วยโภมินทร์หมื่นเศกดิยักษ์
 แล้วมิหนำซ้ำพาชิตาไป
 จะชื่นเชยชมชิดพิสมัย
 ไม่เห็นใครที่จะสืบศูนย์การ
 เจ้ามลบโฉมโลกทุกสถาน
 พ่อสำราญฤทธิ์ไม่เว้นวาย
 ไม่รู้ที่จะลังครหาหาย
 จะเอาอยันนั้นไปแหงที่แห่งไรๆ
 ลีลาคอ กพิมานพินิจฉัย
 ในภายใต้ันตรแก้วสุรภานด์
 ทรงด้วยด้วยราชบรรหาร
 เป่งบานเสาวรส์เพย์ชจร

* ข้อความตั้งแต่นี้เป็นต้นไป นักวิจารณ์วรรณคดีบางท่านให้ความเห็นว่า อาจจะไม่ใช่สำนวนของเจ้าพระยาพระคลัง (หน) มีผู้แต่งเติมขึ้นภายหลัง เพราะความเก่าตั้งแต่พระอินทร์ไปตามนางสุชาดาคีนเมืองได้ความใหม่นี้ ด้อยในด้านความไพเราะ และแต่งค้างไว้

คิดคำนึงถึงปาริกชาติ
จำจะทำสังคมรัชวินกร
จึงสั่งسامօสรีที่ชาญฤทธิ์
หัพสองกาลสุขอสุรา
จะขึ้นไปบรรงค์ด้วยโภสีรี
ไยราเราคณานับ
พ่อสั่งราชบัญชาปากสิต
ตสอนดจนอสรุภาพหึ้งใกล้ใกล้
ฝ่ายองค์จอมอสุเรศอันเรืองยศ
ทรงวิเชียรเลโอลแล้วทgor
มหีสูรแปลงกายเป็นหัวที่
สูรรอยห้าสิบโยชน์กำลังฤทธิ์
เครื่องประดับสรรพหัวสารพางค์
หมายประจันเรอวัฒนิกร
ส่ายหน้าร่างกระหึมมัน
ดุเดือดเงื่อๆ เงื่อจะแทงลง
พากพลเมืองมากว่าแสน
ผลการหัวหาญชาญฤทธิ์
สั่งให้เข้าหักด่านตลาด
ครั้นได้ฟังสารสั่งօสรี
คณานาคพันโภภิอันรักษษา
เห็นօสรุษงค์รามร ณรงค์
ตั้งกุญชารากสารมณฑ์เพค
ภูชุ่งค์หนีไฟรีไม่ต่อพาล
จอมกพสุรพงศ์ผู้ทรงสวัสดิ์
ถึงสุนบรรณอันประดับด้วยไยธี
ส่วนพระยาทิชาชาติหัวใจจิต
เฉลิมเจ้ายกพยัคฆ์ท้าไว้ไม่สิ้นพล

เคียประพาสเซยทิพเกสร
คืนสุทัสน์พระนครสวรรยาฯ
จิตราสูรอุปราชเป็นทพหน้า
ເອາເສນາກາລສູຮປ່ອນຕົວທັພ
ເຫວຍອສູຮທັດຖືເຄື່ອງປະດັບ
ມາຄອຍບັເສຕີຈໍາຫ຾ພະລານຊັຍາ
ກີແຈ້ງຈົດໄປດ້ວຍທີພິນສັຍ
ມາພຣົມໃນທີປະຊຸມພລາກຮາ
ອລັງກຕທີພຍຮຕນປະກັສສຣ
ມາຂຶ້ນຍານກຸລູ່ຈັກວັນທີມີຕາ
ມີສີດັ່ງເງິນຍາວກ້າວສົມືຕ
ເໜີອນຈະປັດສົງຢາສົມມາດິນ
ແຕ່ລະອຍ່າງຫ້າງທຽງອງໂກສິນທີ່
ຈະເພີກພັ້ງບ່ຽນພຣະເມຸນທອງ
ກຣະຫັ້ນຫຼູງວາງເຢືອງຍ່ອງ
ຄະນອງເສື່ອງເພີຍສັງພິຫັນຍຸທົ່ງ
ເນືອງແນ່ນໂກລາວຸຕລຸດ
ມາຫຍຸດຍັ້ງເຊີງມຽດຕີ່ງ
ຈັບນາຄພລກທ່ານອງໂກສີ່ຍ
ແພລງຖົກທີ່ໝາຍຈັບຫຶ່ງກູ່ງງົກ
ເຊີງມາຕີ່ເວັບຕົກພິຄວງ
ໄຟອ່ອງຈາກທີ່ຈະຮອດຕ່ອມມາຮ
ແສຍງຖົກທີ່ສີ່ງເຫັນປະຫາຍຸພລາຍູ
ໄຟເປັ້ນບາດາລປູ້ພື້ງ
ໃຫ້ຮັບຮັດໂດຍມຽດວິທີ່
ຍກເຂົາຕີ່ປັກຜົນໄພ໌ຍົນຕົວ
ເຫັນຖົກທີ່ອສົງຕະລົງຈົນນ
ດັ່ງສາຍຸພັນຫຼານໄປໃນຈັກຮາລ

หมู่สุบรรณพัน戈วีในสิมพลี
 กีเหงาหนือสูรีไม่ร่อนราญ
 ปั่นเมกุญอสูรีสวัสดิราช
 ครั้นเมรัยในราชสุบรรณ
 ทักษะภราหมกันท์อันรักษา^๑
 เห็นสงความلامล่วงกระชั้นชิด
 ครั้นจะสู้ดูหนึ่งไม่มีสัตย์
 กีแตกรันย่นฤทธิ์อสูรี
 องค์อสูรัวนสมบูรณ์อิสริยยศ^๒
 ดังได้สมบัติในจตุรพักตร์
 ส่วนสาตาคิรีผู้เป็นใหญ่
 ทั้งเสนอมาดยากรพลากร
 เห็นสามาชั้นมิได้กันประจามิต
 ไม่สามารถตั้งมั่นประจัญตี
 ฝ่ายองค์เนวาสิการสูร
 ให้ทัพหน้าเร่งเร้าพลพุณท์
 ฝ่ายจตุมหาชิกิการราช
 เป็นอิสระอยู่ในสันดร
 ครั้นแจ้งว่าสุราอสูรภาพ
 คำรัสเสรียกซึ่งดุรงค์บวrayan
 เหล่าสุราภาพพลมาตย์
 มาชุมพร้อมกันที่จอมโยธี
 ตะระบัดห้าวฟังครีผู้มีสวัสดิ
 ดูเปล่งปลานอาบเครื่นวีร
 สินธพเทเวศน์มุติ
 สูงระหงทรงกิพโภغا
 เหะรอบขอบจักรวาลไม่ทันช้า
 ให้คลายคลีโยธีเป็นหลั่นลด

ทฤษฎีแล้วทุเรศจากสถาน
 ไปพิมานชั้นประชุมชึ่งกุณภัณฑ์
 หมายคืนกรุงเมรุมาแม่ใหศวรรษ
 ให้ยกดีชั้นสามไม่คร้ามคิดๆ
 ชั้นมหาบรพตอันไฟจิตร
 กำลังฤทธิ์เพียงเพชรปานี
 ดำรัสแล้วพาพวกโยธีหนี
 ถึงชั้นสีที่ประชุมไฟชนน์ตี้ักษ์ฯ
 กีปรากญาติศรุขจรศักดิ์
 ให้เร่งยกหักด่านบุรินทร
 นาบาลัมผลผลสิงขร
 กีราญรอนญาไฟรี
 ให้ติดตามมาสังคมถึงยักษ์
 พาโยธีหนีไปกุนทรินฯ
 ยิ่งเพิ่มพูนสุรฤทธิ์ดังจิตภิล
 เหะข้ามสินธุไปยังขุนยุคนธรา
 ทรงชี้ทิพอาสน์เมหคร
 ขจรยศปรากญาทั้งจักรวาล
 จะระบั้นเทวัญวิมานสถาน
 หมู่เทเวศบริวารในชาเนี๊ฯ
 ได้ฟังราชบัญชาทุกราศี
 โดยวิถีเทวราชบันท嗟ฯ
 ประจงใจทิพรัตน์ประภัสสร
 แล้วทรงบรรค์กรายกรหีน้ำมามา
 เป็นสีทองชวัลิตหัวมังสา
 รจนาเครื่องประดับสำหรับยศ
 สีเท้าเรือยิ่งกว่าลมกรด
 บทจราไปต่อด้วยไฟรีฯ

เหลือบเห็นพลอสุราเสนาทพ
พารีงเทพเจ้าและโยธี
เข้าทูลองค์วัสเวรินทร์เทวราก
อสุรีกิริทพแสนยากร
หมู่สังคมรามล่วงกำเริบนัก
จะหมิ่นยกเทวาชั่วฟ้าดิน

ให้หัวดหัวนพรัตนกลับอาชาหนี
ก็จะลีไปสุกสนนครฯ
ตามแต่บาทยุคลอดศรี
มารุกรอนชั้นยอดยุคลชรินทร์
พระปีนปักหลักโลงจงทรงทวิล
องค์ศักกิรินทร์ได้เมตตา

(ฉบับบันเพียงนี้)